

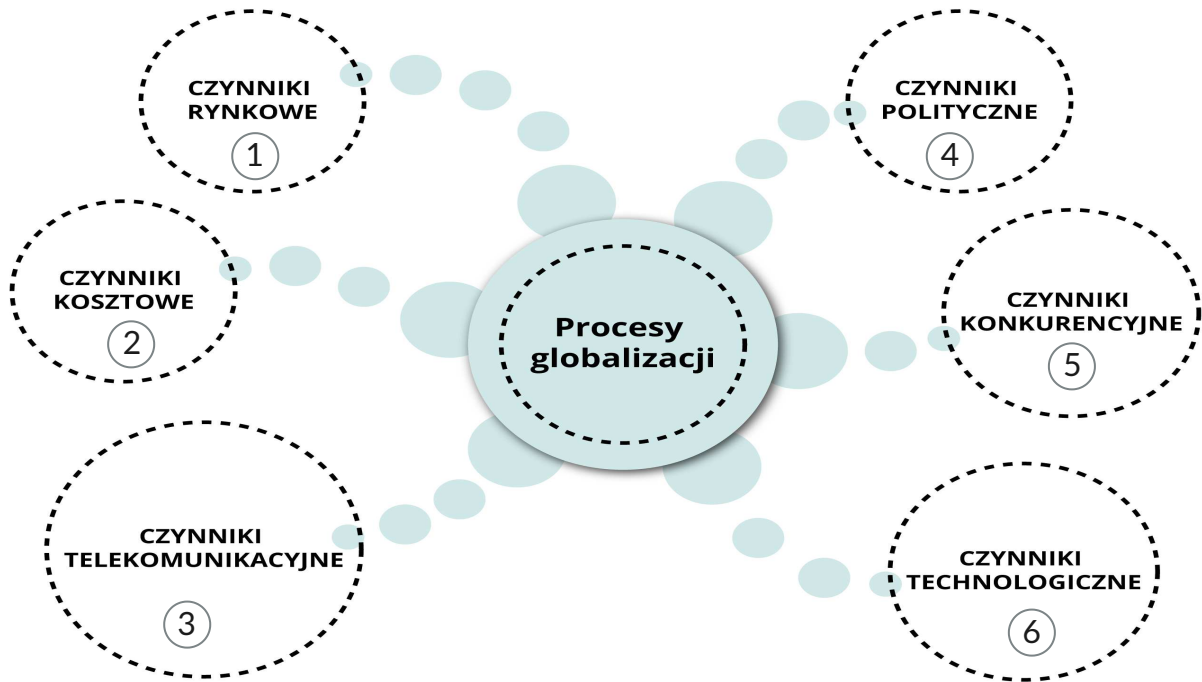
Przeczytaj

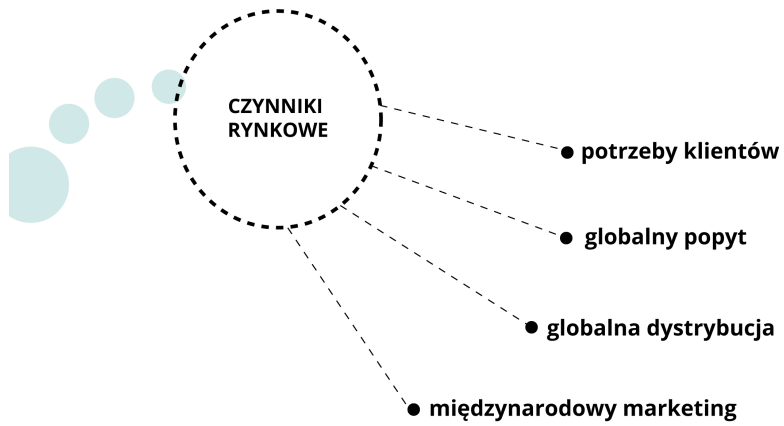
Czym jest globalizacja?

- ” Najprościej globalizacja określana jest jako proces kompresji świata w jedną przestrzeń *single space*, jako zjawisko ekonomiczne ze skutkami społecznymi i politycznymi. Szerzej globalizacja jest to złożony proces dokonujący się w sferze społecznej, ekonomicznej, kulturowej i politycznej, przejawiający się w wielości powiązań i wzajemnych oddziaływań państw i społeczeństw na siebie.
- ” W ujęciu społecznym globalizacja oznacza proces pokonujący bariery czasu i przestrzeni, a także bariery społeczne. W jego wyniku zachowania ludzi, społeczeństw i władzy z różnych obszarów oddziałują na siebie i zmieniają się pod swoim wpływem, tworząc kulturę globalną - mieszaninę, składającą się z różnych elementów tradycji, kultury i wzorów zachowań.
- ” W sferze politycznej globalizacja sprzyja umocnieniu się globalnych współzależności. Tworzą się sieci międzyrządowych i pozarządowych organizacji międzynarodowych.

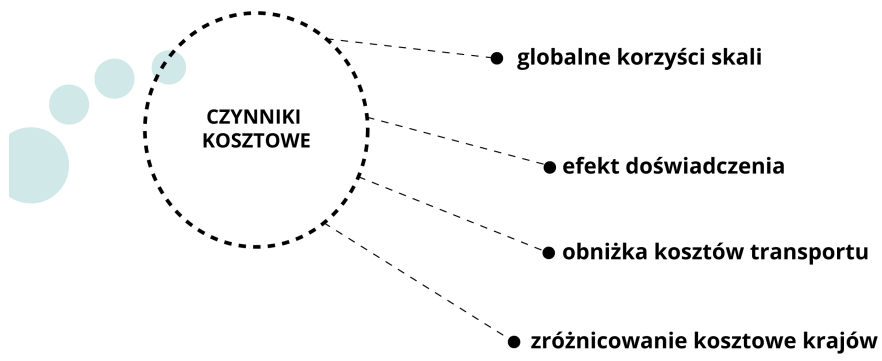
Źródło: Janina Pach, *Argumenty „za i przeciw” globalizacji w gospodarce światowej*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica” 2004, s. 183–197.

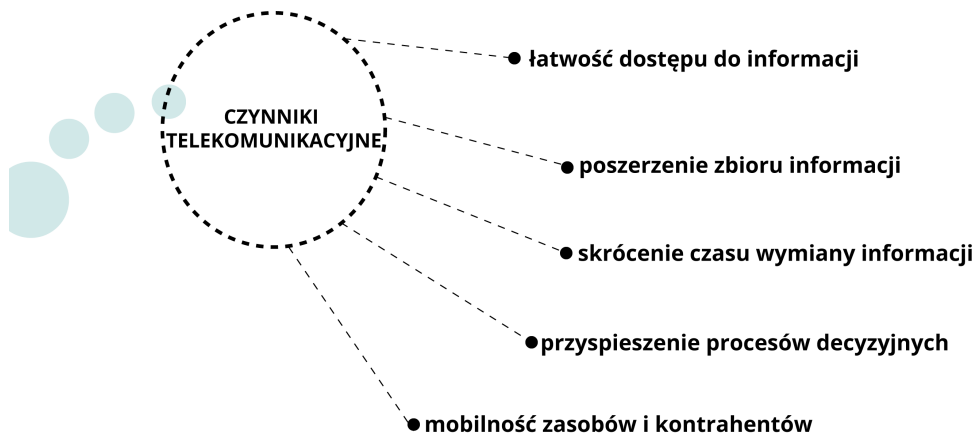
1.

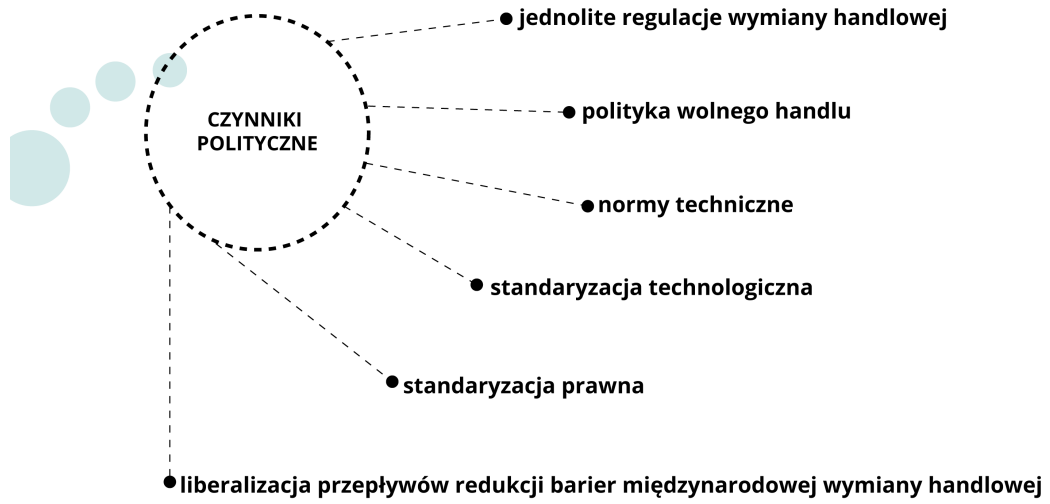
2.

3.

4.

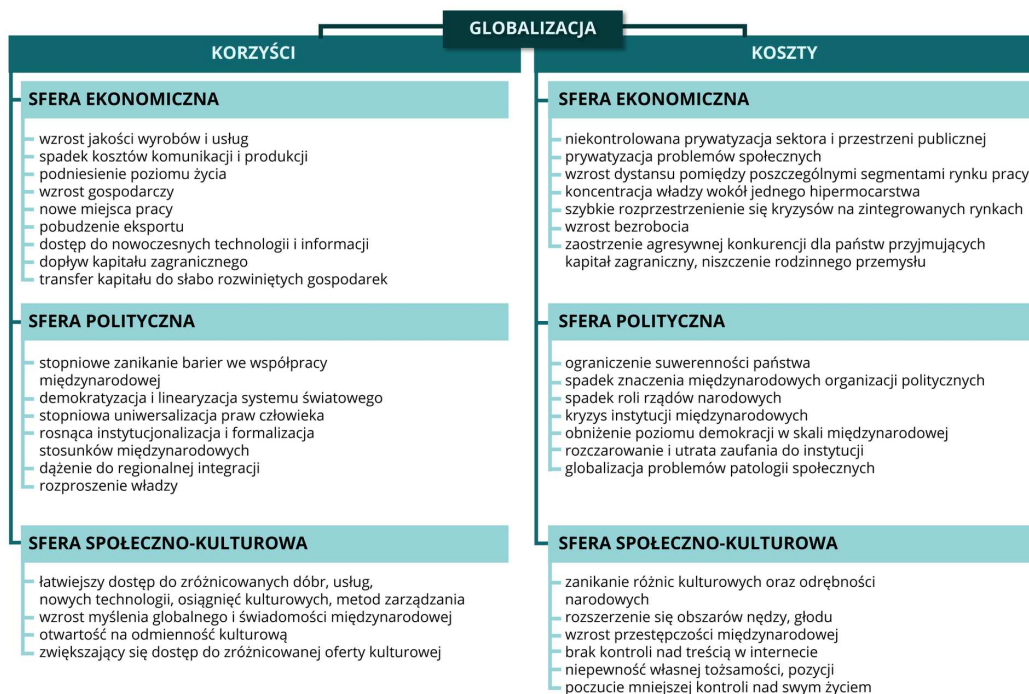
5.

6.

Globalizacja – korzyści i zagrożenia

Globalizacja w skali macro

Globalizacja w skali makro to procesy zachodzące na płaszczyźnie międzynarodowej, międzykontynentalnej. Skupiają się na makroekonomii. Polegają na usprawnianiu logistyki między krajami, swobodzie przepływu informacji i technologii. Państwa łączą się w koalicje, co ułatwia działania biznesowe i wpływa na wzrost zysków. Wśród organizacji ponadnarodowych, które mają największy wpływ na funkcjonowanie współczesnej gospodarki prym wiedzie Unia Europejska (UE). Obecnie zarządza ona 20% światowej wymiany handlowej. Główni odbiorcy UE to USA, Chiny i Szwajcaria. UE ma największy wpływ na kształtowanie gospodarek państw do niej należących. Polska dołączyła do Unii Europejskiej 01.05.2004 r.

Etapy zacieśniania integracji gospodarczej w Unii Europejskiej

- strefa wolnego handlu utworzonej w 1958 r.,
- unia celna z 1968 r.,
- wspólny rynek utworzony w 1986 r.,
- unia gospodarcza z 1992 r.,
- unia gospodarcza i walutowa została wprowadzona w 1999 r.

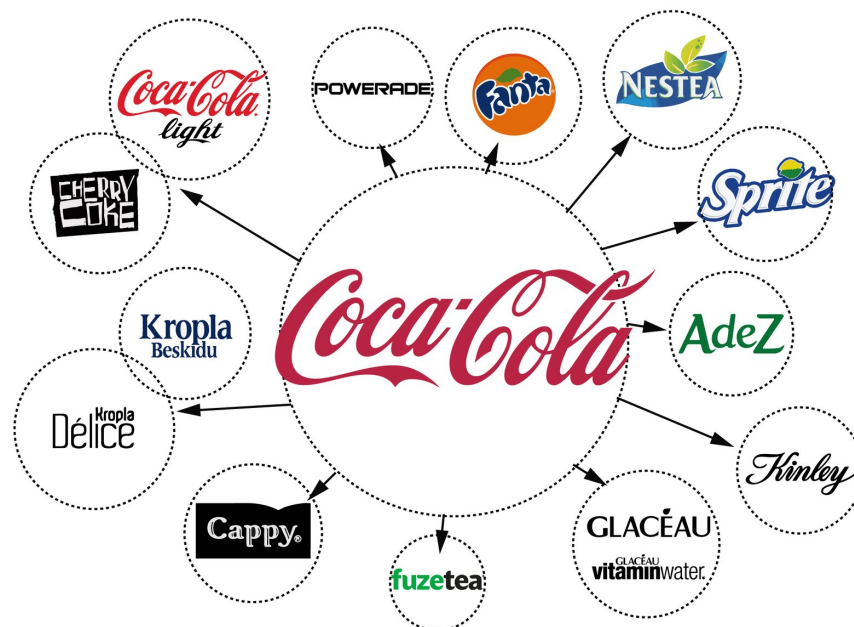
G20 to grupa skupiająca 19 państw: Arabię Saudyjską, Argentynę, Australię, Brazylię, Kanadę, Chiny, Francję, Indie, Indonezję, Japonię, Koreę Południową, Meksyk, Niemcy, Rosję, RPA, Turcję, Wielką Brytanię, USA, Włochy oraz wspólnota, jaką jest Unia Europejska. Kraje te mają największe gospodarki na świecie. Działanie G20 opiera się na dialogu dotyczącym wspólnej polityki finansowej oraz swobodnego przepływu towarów i usług. Organizm ten ma wielu przeciwników, gdyż kwestionowana jest demokratyczność doboru państw członkowskich.

Organizacja Narodów Zjednoczonych – jednym z jej podstawowych celów jest rozwiązywanie konkretnych problemów gospodarczych, społecznych, kulturalnych,

humanitarnych czy dotyczących praw człowieka. ONZ działa na zasadzie współpracy międzynarodowej oraz uznania równości.

Ważnym elementem globalnej ekonomii są **korporacje ponadnarodowe** – przedsiębiorstwa działające w skali światowej, obracające wielomiliardowymi kapitałami i posiadające filie zagraniczne. Działają najczęściej w sektorze finansowym, paliwowym lub gazowym. Skutecznie wpływają one na kształt przedsięwzięć ekonomicznych w obrębie państw, w których funkcjonują. Z jednej strony mogą proponować korzystne ceny produktów i usług, z drugiej zaś istnieje ryzyko stosowania praktyk monopolistycznych. Trzy korporacje o największym zasięgu światowym to Exxon Mobile, JPMorgan Chase, General Electric – wszystkie one pochodzą z USA.

Koncern Coca-Coli jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych na świecie. Nie wszyscy jednak wiedzą, ile marek zrzesza ten gigant. Poniżej przedstawiono tylko kilka tych najbardziej znanych.

Struktura koncernu Coca-Coli

Źródło: dostępny w internecie: <https://commons.wikimedia.org>, domena publiczna.

Globalizacja w skali micro

Globalizacja ma bezpośredni wpływ na życie współczesnego człowieka. Jest ona odczuwalna na wielu płaszczyznach, między innymi w zakresie:

- możliwości nieograniczonego dostępu do dobrodziejstw internetu,
- łatwego kontaktu z mieszkańcami różnych zakątków świata,
- dostępu do komercyjnych sieci (barów, hipermarketów czy centrów handlowych, które są zunifikowane w skali świata),
- możliwości pracy zdalnej czy poszerzania wiedzy online,
- szerokiego dostępu do zasobów i dóbr kultury,
- integracji systemów bankowych, dzięki czemu posługiwanie się kartami płatniczymi jest wygodne bez względu na miejsce pobytu.

Polecenie 1

Zapoznaj się z materiałem filmowym i odpowiedz na pytanie, jak w przyszłości globalizacja wpłynie na gospodarkę, kulturę i biznes Polski.

Trwa wczytywanie danych ..

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D15jR2zid>

Prognozy dla Polski w dobie globalizacji

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., CC BY-SA 3.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Film nawiązujący do treści materiału - dotyczy wpływu globalizacji na Polskę i Polaków.

Słownik

antyglobalizm

to zespół przekonań i ruch społeczno-polityczny, skupiający się wokół tematu globalizacji jako procesu szkodliwego, służącego rozwojowi tylko wielkich kapitałów, przez co wpływającemu na rozwarstwienie poziomu życia i radykalną zmianę stosunków ekonomicznych, politycznych i społecznych

globalność

pojęcie odnoszące się do całego świata

homogenizacja

(gr. *homogenes* – jednorodny) to inaczej proces ujednolicenia, który odnosi się do wzorców zachowania, świadomości, wartości; ma wpływ na kulturę poprzez zacieranie indywidualnych cech charakterystycznych dla danego społeczeństwa; homogenizacja jest konsekwencją masowej produkcji dóbr, rozkwitu kultury popularnej i komercjalizacji

Film edukacyjny

Polecenie 1

Na podstawie filmu opisz genezę globalizacji i jej wpływ na państwo i obywatela.

Trwa wczytywanie danych ..

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D13bMcuA6>

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., CC BY-SA 3.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Film nawiązujący do treści materiału - dotyczy pozytywnych i negatywnych skutków globalizacji.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Wskaż, czym jest proces homogenizacji.

- Proces hermetyzacji społeczeństwa.
- Proces rozprzestrzeniania informacji w wymiarze globalnym.
- Proces ujednolicenia, który odnosi się do wzorców zachowania, świadomości, wartości.

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie 4

Ćwiczenie 5

Pogrupuj korzyści i zagrożenia, jakie niesie proces globalizacji.

wzmagająca się chęć emigracji, nowe miejsca pracy, szerszy dostęp do edukacji i szkoleń, rozwarstwienie społeczne, pojawienie się tania siła robocza, upadek lokalnych przedsiębiorstw, wzrost zamożności społeczeństwa wzmagający popyt, innowacje

Korzyści	
Zagrożenia	

Ćwiczenie 6

Proces globalizacji wpływa zarówno na państwo jak i obywatela. Pogrupuj odpowiednio czynniki.

rozwój handlu międzynarodowego, szeroki dostęp do ulubionych marek bez względu na miejsce przybywania, dostęp do innowacyjnych technologii, otwarcie na nowe rynki pracy, łatwiejszy przepływ towarów przez granicę, łatwiejszy kontakt z innymi dzięki dostępowi do sieci i komunikatorów

Wpływ globalizacji na państwo	
Wpływ globalizacji na obywatela	

Ćwiczenie 7

Po zapoznaniu się z wywiadem w multimedium spróbuj przewidzieć, jaką przyszłość ma świat w dobie globalizacji. Jak bezpośrednio wpłynie to na ciebie? Odpowiedź ujmij w kilku zdaniach.

Ćwiczenie 8

Zastanów się, w jakich obszarach grozi nam największe zagrożenie klęską ekologiczną i jak można im zapobiegać.

” *Negatywne skutki postępu technicznego i technologicznego to w głównej mierze odpady w szczególności odpady niebezpieczne. Stanowią zagrożenie dla wszystkich komponentów środowiska (gleby, wody, powietrza), szczególnie wtedy, gdy nie zostaną poddane prawidłowym (tzn. zgodnym z ustanowionymi przez prawo przepisami i wiedzą inżyniersko - technologiczną) procesom unieszkodliwiania oraz utylizacji. Budowa i skład chemiczny niektórych odpadów jest skomplikowany i trudny a czasami wręcz nie możliwy do unieszkodliwienia lub utylizacji. Biorąc to wszystko pod uwagę istotną rolę odgrywa świadomość ekologiczna, która wzmacnia bezpieczeństwo ekologiczne i wpływa na proces racjonalnej i bezpiecznej globalizacji.*

Źródło : Mariola Drozda, GLOBALIZACJA A BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE W ASPEKCIE ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH, https://awl.edu.pl/images/Konferencje/Katastrofy/2014/14_Drozda_M.pdf [dostęp: 16.06.2020].

Dla nauczyciela

Imię i nazwisko autora: Anna Ruszczyk

Przedmiot: geografia

Temat zajęć: Pozytywne i negatywne skutki globalizacji – gospodarka światowa, państwo, obywatel

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum/technikum, zakres podstawowy, klasa II

Podstawa programowa

IX. Uwarunkowania rozwoju gospodarki światowej: rola poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju cywilizacyjnym, procesy globalizacji, współpraca międzynarodowa, gospodarka oparta na wiedzy, społeczeństwo informacyjne.

Uczeń:

2) charakteryzuje przejawy procesów globalizacji w aspekcie gospodarczym, społecznym i politycznym, dyskutuje na temat skutków tego procesu dla Polski i podaje ich przykłady na podstawie własnych obserwacji.

Kształowane kompetencje kluczowe

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

Cele operacyjne

Uczeń:

- definiuje pojęcie globalizacji,
- analizuje wpływ globalizacji w skali makro (gospodarka światowa, państwo) i mikro (obywatel),
- ustala prognozę dotyczącą globalizacji.

Strategie nauczania: asocjacyjna, problemowa

Metody nauczania: dyskusja, pogadanka, metody operatywne (praca z filmem edukacyjnym i tekstem e-materiału), mapa myśli

Formy zajęć: praca indywidualna, praca grupowa, praca zbiorowa

Środki dydaktyczne: tablica interaktywna/monitor dotykowy/tablet, e-materiał, podręcznik

Materiały pomocnicze

- Lemańska-Majdzik A., *Globalizacja - szansa czy zagrożenie dla współczesnego świata*, <http://www.sbc.org.pl/Content/80841/Zarz%C4%85dzanie1.2013%20Lema%C5%84ska2.pdf>, [dostęp: 17.06.2020].
- Molendowski E. (red.) *Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012.
- Molendowski E., A. Mroczek (red.) *Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie, wyzwania integracji i rozwoju*, Oficyna Wydawnicza, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2015.

Przebieg lekcji

Faza wprowadzająca

- Wprowadzenie do lekcji – polecenie, aby uczniowie zapoznali się z tekstem wprowadzenia do e-materiału; nauczyciel inicjuje krótką dyskusję na temat tego, jak uczniowie rozumieją pojęcie *globalizacji*.
- Przedstawienie tematu lekcji i jej celów.

Faza realizacyjna

- Pogadanka – dopracowanie definicji procesu globalizacji.
- Nauczyciel prosi uczniów o zapoznanie się z informacjami w e-materiale na temat globalizacji w skali makro – dyskusja na forum klasy na temat UE i G20 oraz korporacji międzynarodowych (zalety i wady globalizacji w skali makro); możliwe wykorzystanie podręcznika.
- Następnie uczniowie zostają podzieleni na grupy 4-, 5-osobowe; ich zadaniem jest zapoznanie się z e-materiałem dotyczącym globalizacji w skali mikro. Następuje przedyskutowanie materiału w grupach.
- Po krótkiej dyskusji w grupach nauczyciel przedstawia uczniom wypowiedź prof. UMK (film edukacyjny zawarty w e-materiale) pod tytułem: *Przedstawienie prognoz procesu globalizacji i jego wpływu na świat, państwo i pojedynczego obywatela*.
- Po obejrzeniu filmu uczniowie tworzą mapę myśli, odpowiadając na pytania: *Jak globalizacja wpłynie bezpośrednio na twoje życie? Ułatwi je czy skomplikuje? Czy będzie to miało znaczenie dla twojego przyszłego życia zawodowego lub relacji osobistych?*
- Po upływie wyznaczonego przez nauczyciela czasu przedstawiciele grup prezentują mapy myśli.
- Nauczyciel podsumowuje wypowiedzi uczniów, wspólnie tworzą krótką notatkę z lekcji na temat pozytywnych i negatywnych skutków globalizacji.

Faza podsumowująca

- Nauczyciel podsumowuje etapy lekcji (odwołując się do celów lekcji) i wprowadza uczniów do fazy ćwiczeń.
- Uczniowie indywidualnie wykonują wybrane przez nauczyciela ćwiczenia z e-materiału.
- Nauczyciel wyjaśnia ewentualne trudności.
- Uczniowie dzielą się informacjami na temat lekcji, np. co im się najbardziej podobało, co było dla nich nową wiedzą, gdzie mogą ją wykorzystać.

Praca domowa

- Wyjaśnij wpływ globalizacji na gospodarkę światową.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania danego multimedium

- Film edukacyjny może zostać wykorzystany przy analizie mocnych i słabych stron miejscowości zamieszkania, zagrożeń i szans jej rozwoju (zakres rozszerzony XVI. 8).